

Kjøbenhavnsposten.

16de Aarg.

Torsdagen d. 5. Marts 1842.

Nº. 62.

Kjøbenhavn den 3die Marts 1842.

— Contoirchefen under General-Toldkammeret og Commerce-Collegiet, Kammer-Schumachers Ansættelse i et Embede udenfor Collegiet har, som det lader, opvakt nogen Svid hos Collegiet om, hvem der bør ansættes i den saaledes ledigblevne Contoirchefs-post. Det er en Selvfølge, hvad vi også saa tidt nok udtrykkeligt have anerkendt, at man ikke altid kan ved slige Embeders Besættelse strengt følge Ancienniteten, men saameget forekommer os under alle Omstændigheder som afsaagt, at man, naar Collegiet selv besidder de fornødne Capaciteter i sig, paa ingen Maade bør gaae udenfor samme for at besætte Contoirchefs-posterne. Fulgte man ikke denne Regel, vilde man tilintetgjøre enhver Spore for de Underordnede til at strobe ester at gjøre sig dygtige til de overordnede Poster, og man vilde tillige derved begaae en Uretfærdighed, der netop blev saa meget større som ikke en Enkelt, men Mangfoldige kom til at lide ved samme. Vi kunne derfor ikke anse det uden for et løst Rygte, at man i disse Dage har nævnet en ung Mand fra et andet Collegium, der allerede har nydt Godt af Nepotismen ved en tidligere Leilighed, som den, der skulde være bestemt til at ansættes i den ledigværende Contoirchefs-post, og saaledes skydes ind foran samtlige Toldkammerets Fuldmægtige, der ikke alene som saadanne bør have et grundet Haab om at avancere ved given Leilighed, men hvoraf de fleste ogsaa ved deres Dygtighed, Flid og Stræbsomhed have billigt Krav paa Avancement. At den til Contoirchefs-postens Besættelse betegnede Person er juridisk Candidat, kan naturligvis i nærværende Tilfælde saa meget mindre faae Indflydelse som der i Generaltoldkammeret gives flere dygtige Fuldmægtige, der ere i samme Tilfælde, og der saaledes, hvis man urgerede paa dette, som det forekommer os, in easu lidethævende Fortrin, vilde komme til at lide en dobbelt Tilfidesættelse. Vi have ofte nok hørt omtalt, at Directeuren for General-Toldkammeret ingenlunde er besjælet af nogen særliges varm Fier for at forskaffe Collegiets underordnede Embedsmænd no-gen Anerkjendelse for deres lange og tro Ejendom, undtagen netop i de Tilfælde, hvor nærmere eller færnere Connexioner have sat ham i Activitet, men vi holde os dog overbeviste om, at han vil modarbeide ethvert Forsøg i den ovenfor betegnede Retning paa at tilintetgjøre de ham underordnede Embedsmænds billige og velbegrundede Forventninger. Skulde vi feile i denne vor Formening, saa maa vi i alt Fald erindre om og sætte vor Tillid til, at Hr. Lewzow ikke er sidste Instantis i Henseende til Bestemmelsen om Embeders Besættelse.

— Da vi i Begyndelsen af indeværende Aar anmeldte, at Kammersecretair og Fuldmægtig Lassen var blevet ansat til Byfoged i Hasle, Herrebsfoged i Nørre-Herred og Birkebom-

mer ved Hammerhus-Birk paa Bornholm, tilledt vi os at bemærke, at Skriveren i de nævnte Embeder, Hr. Valudan, fornemmeligt skyldte den Undest, han stod i hos Justitsministren fra den Tid denne havde været ansat i Sors, og som han senere havde vidst at bevare hos den yngre Stemann, sin Ansættelse i sine nuværende Embeder. Vi ere senere komne til en fuldstændig Kunckab om, at den Undest og Tillid, Hr. Valudan har vidst at erhverve sig hos sine Foresatte, ligesom det var tilfældet med Kammersecretair Lassen, ene har været begrundet paa hans Dygtighed som Amtsfuldmægtig, hans nidskære Bestrebelsel for at opfylde sine Pligter til sine Foresattes Tilfredshed, og hans utrættelige Flid i en lang Række af Aar, hvilket til sidst næsten havde berøvet ham hans Helsen. Det vi gjøre os en Forståelse af at seie dette Tillæg til vores tidlige Meddelelser, skulle vi tillige bemærke, at de, der have underkastet sig den usfuldstændige juridiske Examens, hvilket er tilfældet med Hr. Valudan, ifølge Frdn. af 26de Januar 1821 § 15 ikke ere udelukkede fra at erholde Skriver-Embeder ved Underretterne og at der saaledes ikke fra denne Side er noget Exceptionelt i den her omtalte Ansættelse.

(Endsendt.)

Noget om christelig protestantisk Dialectik.

(Af en Lutheraner).

Epiktets Bemærkning, „at enhver King har to Haandtag eller Hanker“ gjør sig gjeldende i det hos os nyligen opstaede Secte-Spørgsmål, og man maa beklage, at kum saare faa synes at være villige til at tage fat paa det rigtige Greb. En oplyst og christeligindet Præst i Ribe Stift gjør dog her een af de hæderlige Undtagelser.

Det rigtige Haandtag paa dette interessante Anliggende er dog umegtelig fra Kirkens Standpunkt dette: „Lad os see hvilken Fordeel, hvilken sand Nutte, Kirken kan høste af Sectevæsenet!“ Lad os ikke anvende vor Smule Tænkekraft og Verdom til at fremtrylle Ghimærer, Skrækkebilleder og Spøgelser, som ingen „Stedsbolig eller Navn have“ uden for vor egen sygelige Indbildung. Lad os fremfor Alting ikke give Secterne nye Baaben i Hænde ved at skyde kraftsle Pile ud af Fæstningen, som de kun, hvis de fandt det Umagten værdt, kunde opsamle paa Glaciet og skyde som Brandpile tilbage mod Citadellet. Lad os engang vove at være retfærdige, ja retfærdige mod Jesuiter og Unitarier og Alt, hvad der ligger derimellem. Lad os i al Christelighed erkjende enhver Sects

angik Spørgsmaalet om, hvorvidt Citantens Son maatte være at ansee som Børnepligtig eller ej. Ved Svendborg Amts Lamicc-Sessions Kjendelse var kjendt for Net, at Citantens Son burde ansees som børnepligtig og som saadan forblive staende i Lægdstrullen. Angaaende den juridiske Øværtion ved denne Sag og sammes factiske Omstændigheder kunne vi i det Hele henvise til vor tidligere Referat af samme. Høiesteret kjendte saaledes for Net: „Citantens Son Adam Julius bør være berettiget til at udsettes af Lægdstrullen“.

— Det er „et mærkelig Phænomen“, at samtlige Hovedstads conservativer Blad paa engang ere blevne entusiasterede for at meddele Høiesterets Domme. Det er nu netop et Nar siden, at „den Berlingske“ rystede denne „Byrde“ af sig, og der ved gav Anledning til, at der fra flere Sider, fornemmeligt igjennem dette Blad, klagedes over, at de igjennem en heel Menneskealder stedfundne Meddeleser opborte. Efter den her i Landet eksisterende Netsudvikling og den Rolle, Hermeneutiken spiller i vor Lookyndighed, kunde vi ikke andet end give Klagerne Medhold; men Alt blev uden Nutte, indtil Concurrencen nu pludsigt har bevirket, hvad alle Grunde ikke formaade. Nejpe havde den ene Redacteur erholdt den af ham som fornøden anseste Tilladelser til Dommernes Meddeleser, forend begge de andre ogsaa fandt at burde „opsylde Publikums billige Ønsker“, og nu ville alle tre meddele dem. Vi skulle ikke indlade os paa at conjecturere over, hvem der vil gaae af med Seiret; medmindre man tor slutte fra de om Meddeleserne skete Annoncer; thi i saa Fald maae vi paa det Bestemteste fraraade Enhver at holde „den Berlingske“ for Høiesteretsdommenes Skyld. Man løser sjeldent noget mere kluddervoret Product end denne af Udgiveren og Redactoren undertegnede Annonce. For det første fortelles der, at man kun vil leve Dommene i de civile Sager, uagtet det maa være vitterligt for Enhver, der kjender noget til Lookyndigheden, at Høiesterets Domme i criminelle Sager netop for Tiden ere meget vigtige, efterdi vi have erholdt en stor Mængde nye criminelle Lovbud, og det altsaa vil være en Tid, iden der danser sig en bestemt Praxis ved disse Lovbuds Fortolkning. Havde „den Berlingske“ haft mindste Indsigt i de juridiske Forhold, saa vilde den snarere, ved at træffe noget Balg, have bestemt sig for de criminelle Sager, der for Dieblikket ere langt vigtigere end de civile. Dernest fortelles det med udhævede Typer, at der vil blive meddeelt det Factiske af Sagerne. Vi forstaae egentlig ikke, hvad „den Berlingske“ mener herved; men skal der være nogen Mening i det, saa maa det udhævli være den, at man vil berette de Omstændigheder, der have foranlediget Sagen, uden at berøre det juridiske ved samme. I saa Fald forseier „den Berlingske“ aldeles sin Hensigt. Meddelesen af Høiesteretsdommene maa nemlig nærmest være bestemt for Jurister, hvem det saaledes saagodtsom ene er om det juridiske at gjøre, efterdi det samme Factum sjeldent eller aldrig gjentager sig, hvormod de juridiske Øværtioners Afgjørelse kunne have væsentlig Indflydelse paa mangfoldige andre Sager. Det er altsaa et nyt Bewiis paa „den Berlingskes“ Snakken med om det, den ikke kjender til. Men det er endnu ikke nok. „Den Berlingske“ lever i den Overbevæssning, at enhver Høiesteretsdom er et Prejudicat, og anseer Benævnelserne „Domme“ og „Prejudicater“ for eenstydende. Naar

de virkelig være eenstydende, saa indseer vi ingen Grund til, at man skal benytte sig af disse 2 forskellige Benævnelser, hvilke man netop bruger for at antyde deres Forskjel. Som Prejudicater kunne fun de Høiesteretsdomme være at ansee, der etablere et bestemt Princip i juridisk Henseende, eller, med andre Ord, der fortolke et givet Lovbud, igjennem et enkelt specielt Tilfælde, paa en saadan Maade, at denne Fortolkning bliver Regel for alle lignende efterfølgende Tilfælde. Hvem der kjender lidt til de Domstolene forelagte civile Sager, vil let vide, at det hører til Sjeldenhederne, at disse angaae juridiske Øværtioner, og at der saaledes ogsaa fra denne Side er mindre Grund for „den Berlingske“ til at give disse Sager Fortrinet, især naar den slaer om sig med Benævnelsen Prejudicater. „Den Berlingske“ har saa ofte godt gjort sin Uhyndighed paa det juridiske Gebeet, at vi ikke troe at gaae den for nær, naar vi tillade os at henvende dens Opmerksomhed paa, hvorledes det vilde være i dens egen velforstaade Interesse, om den i tvivlsomme juridiske Tilfælde, hvilket iovrigt det ovennævnte ingenlunde er, ikke stolede altfor meget paa sine egne Kræfter, der i denne Henseende ikke staae meget høiere end Nullpunktet, men raadspurgte sig lidt hos Folk af Faget.

— Fra Rom skrives i „Leipz. All. Zeit.“: „Thorvaldsen føler sig igjen hjemme i den evige Stad; alle Hengivenhedsfoleser for Skuepladsen for hans Berommelse ere etter blevne levende hos ham i den Grad, at han allerede med fuldkommen Bestemthed har erklæret, at han vil henleve sine sidste Dage i Rom og ikke paa noget andet Sted, og for strax i alle Punkter definitivt at fastsætte denne Beslutning, har han allerede udkaaret en Fuldmægtig til at føre de af hans Konstskatte til København, der ere bestemte til det der paabegyndte „Thorvaldsenianum“. Dette ærefulde Hverv er tiltenkt Konstneren Bravo“.

— (Hempels Avis.) Til trængende Huusmænd og Indsidere i Rjærum Sogn er ved Sammenskud af Sognets Jordbrugere oplagt 31 Tdr. 2 Skpr. Korn, mest Rug, som efter Sogneforstanderskabets Foranstaltning udleveres i Winterens Lov for nedsat Priis: Rug 4 Mbd. og Byg 2 Mbd. 4 Mf. — Ogsaa i Alsens Kjøbstad har i de sidste 6 Vintre bestaaet en Forening, hvis velgjørende Hensigt det er at forskaffe trængende Familier udenfor Tattigvoesenet varm Middagsspise i Wintermaanederne. Det sædvanlige Antal af Madportioner, som saaledes ere blevne uddelede, har været henved 100 ugensigen, og i Winter endogsaa 108.

— (Om de privileg. Jordeiendomme). (Efter „Statskalenderen“, sluttet). Af complette Sædegaarde teller Danmark 142 og af ucomplette, som have beholdt Sædegaardsrettigheden, 119. Det største af disse Godser er Gjorsløv, Søholm og Erichstrup i Præstø Amt, som tilhører Kammerherre Scavenius og teller omrent 2400 Tdr. Hartkorn. Det største Gods i Ysland er det, Grev Frys til Frysenborg tilhørende Boller og Møgelhøj i Veile Amt paa 14 à 1500 Tdr. Hartkorn og næst dette, Trøborg i Ribe Amt, paa 11 à 1200 Tdr. Hartkorn, tilhørende Amtmand de Neergaard i Præstø. Af de jyske Stifter teller Aalborg Stift (med Aalborg Amt) det største Amtal, nemlig 42, deraf 10 i Hjørring, 21 i Aalborg og 11 i Thisted Amt. Heraf er det største: Borglumkloster i Hjørring Amt paa 7 à 800 Tdr. Hartkorn og de næststørste: Røstrup i Aalb. A. og Boes-